

CURIERU ROMANU

Gazeta

POLITICA, COMMERCIALA,
,SI
Litterară

Prețul prenumerației pentru Curierul Român împreună cu Buletinul Oficial, este de doi galbeni pe an; iar în parte unul câte un galben.

Abonarea se face în București, la

Redacție și la D. Iosifu Romanov; la judece la CC. Cărnuți și la DD. Profesori.

Această foie este de două ori pe săptămână, Lunea și Joia, iar Buletinul de patru ori.

ANUL XVIII. №. 4.

BUCUREȘTI.

LUNI 14. IANUARIE 1846.

MAREA—BRITANIE.

Jurnalul englez sunt pline de tristețe amănunte asupra numeroaselor primejdii întâmplate pe coastele Angliei în grozava tempestă ce a fost pe la mijlocul lunii lui Decembrie. O murgime de corabii s'au snart și au perit cu oamenii cu tot. Se află cu mare pierdere de răz că tempesta aceasta ar fi derămat și fagură zidit de curând cu mari calamități la Godwin-Sands. Pierderea acestor povăzitorilor ad corabiilor va aduce dăunț dintr-o parte și alte mari nepotriviri în acea parte de loc pe unde înnebrite corabiilor sunt atât de dese.

— Prea onorabilul B. E. Gladstone s'a nimit secretar de stat pentru departamentul coloniilor, și a și făcut șezători pe care 'a dat Reșinei.

FRANȚIA.

Jurnalul Parisului se cheartă grozav între eale asupra discursului tronului. Lupta însă este cam nepotrivită; pentru că, precum s'a văzut în numărul nostru din urmă, numai două sunt, le Dénats și l'Époque care scrijline discursul, iar toate celelalte laute în sfârșit.

— În tribuna de la Cour, s'a căutat la 23 Decembrie, un proces care trăsese atenția amintea a Alsaciei întreii. Trei persoane făcând pe banca acuzatilor: un tată, fiica se și pînnele se. Acesta era acuzat că la 17 Decembrie anna trecut, ar fi omorât împreună trei rude altele dor, și că, după săvârșirea acestei crime, ar fi pus foc la casa victimedor dor. Acesta era sora acuzatului principala cu băgatul și cu fiica ei. Crima nu se punea a fi fost făcută de căt numai pentru a moșteni averea dor. Pînnele fu condamnat (osindit) la moarte; iar fiica și pînnele se, la muncă pe viață.

O asfel de monstruositate s'a kommis, nu de mult, și în vecinătatea Altkirxei unde un individ a ucis trei persoane din rudenle sale sure a moșteni un venit anual de 15 franți.

— Kammera deputatilor a reales de president al ei pe D. Sayzet pentru sessia annului 1846.

D. Sayzet, kandidat al konservatorilor, a avut 213 voace (glasuri), și D. Dufayre 147.

Amă, opoziția a căzut în această alăturare. — Ambasadorul Marokului va intră, toată țearna, mai numai ea singur, curiositatea parisiens. Pînă acum ea a primit invitația tuturor ministrilor, atzilor autoritatilor civile și militare, și a unii mare număr de persoane mari de toate rangurile, fără a soki invitațiile reședă, a familiilor regale și a tuturor principilor.

ALGERIA.

Se scrie dela Alger la 20 Decembrie șezători des Débats următoarele:

Unk nu prim rezultatul expediției lui Abd-el-Kader în Teala; murgime însă avate împotriva lui ne fak a crede că ea nu se va putea omi mult timp ne acolo. Mareșalul, înțelegând desne aceasta, s'a dus la roana lui cu coloanale penedului Iusuf și altele colonelului Saint-Amand.

Nișe Arabii veniți la țara dela Alger sunt că coloana penedului Bedeau ar fi avut o înțelegare serioasă cu Beni-Diaadi la 16; zik că ar fi auzit o înțelegere foarte vie și tuză; asemenea ar fi văzut și un fum foarte gros care făcea a crede că satelate trebe să fi fost biruite de coloanale noastre, și că es-kadif-Ben-Salem ar fi fost silit să se retragă.

Kadibi dela Jurgura n'au dat nici un ajutor revoltatilor.

În câmpul dela Mitiea, Arabii au înțeles dukgime pînnele, și se zice că vor fi însemnate în anna acesta, ceea ce este o siguranță de liniștie.

Toate nublalele venite desne partea vestului și a sudului provinciei Oranului vestesk că și desne partea aceea sialudele noastre înțeles a fi koronate cu sutes: komunikatiile se restabilesk, semengiale, temându-se de foametea ce le așteaptă dacă nu se vor înturna la pînnele dor, se sună kondiilor ce le sunt înțeles. Tlemcen è desblokat, și komunikatiile se restabilesk pe toate pînnele.

GERMANIA.

La Klaagenfurt, la 21 aalle trekutyaui Dekembrie s'a simgit, pe la 9 ore mi 40 minute scara, o sru-dixiturb de kutremur de pmbant pcedatb de yn tr-det surd. Klbtinbtura a pinxt o sekundb mi qumltate, mi se mimka dela Nord-Uest snre Syd-Est. Kutremura aesta s'a simgit mi impredtura Klaagenfortyaui la o denptare de mai myate aere.

Acestami kutremur s'a vimgit destya de tare mi la Triest, la Venecia mi la Laibax, unde myate edifiqitri s'ax mi kgnat destya de primejdios. La Triest mi la Venecia insb, ny s'a sdgyninat nichi o zidire.

RUSIA mi POLONIA.

Warsovia, 21 Dekembrie. Potrivit dorinpei M. S. Impbratyaui, mbsura dyatb in Rysia asupra kostymyaui israeilialor se va intinde, dela 1-ix Ianuarie viitor, in toatb Polonia. Durb yn estrakt din protokolya konsialityaui administratiei, din 18 Noembrie, ce s'a pbalikat snre adest sfermit, este hotbrt ka dela 1-ix Dekembrie 1850 nichi ynxi israeilit nyi va ma fi iertat a se deosebi printryn kostym oare-kare, mi kb toci, fbgb osebire, vor fi datorit atynchi a dy kostyma obiqinut ad chadlogdauci dokyitorit rymii.

INDIA mi XINA.

In qumnaua Englez Galignani's-Messenger din 29 Dekembrie se citepe:

Un kyrier a trekut prin Paris in noantea trekutb dxknduse la Londra ky niqe nybelede foarts gravnice asupra trebiator din India, adduse de overland-mail. Ne rrbim a nybaika estraktya qumtor din Bombay-Times din 12 Dekembrie.

« Am pccimit niqe nybelede dela Pynqjavb kare se par' a assigra kb ostiditbdiae snt in qumna de a inqene ky statya aesta. Se vede kb guberya Lahorei s'a adarmat in qumarea ynxi sromot resnndit kb adikb akyoritbdiae Britanice ar avea in privere de a ponne stbpbire ne pmbntya ce mbrqinepe ynua din permii Sydledqeyay, mi kb a dat ordinua de a indrenta, fbgb intbrziere, armata sikx kytre pntya a chesta snre a rempinne ori ce agressive (attak) din partea Angailor. Kye-va desbrqiri de kavalerie s'ax mi vrbxt pinb avym in direkcia aqea, mi nimeni n'are nichi o indoialb asupra skonyaui aqestei mimkxi. Avzim kb aqeste desbrqiri vor fi qumate neste pynin mi de aate pxyeri militare. In qumarea aqestei demonstratii, s'ax dyat mbsuri foarte stravnice de kytre trupele angl koncentrate la Ferozenore. Fiind kb sir Henri Xardinge are sxb kommanda sa o armatb bine disqinainatb de 50,000 oamenit, ny n'kane nichi o temmere asupra resyatatyaui ynxi imperekeri ky trupele sikxe.

MOLDAVIA.

In Gazeta de Transilvania se citepe:

D. Donici, kyroskyt prin meritya favyalor saale mi a aator produkqii litterare, mi D. Basidie Ruseti, s'ax fkyt modelya amplanqialor nybaici: cea yntrxi ka president aa tribnyadyaui de Neamq mi cea din qumt ka dereqtor la Fbalix. Dlog fak admiraqia nybaikb mi strbnycesk ky atbt mai myat ky kb astyxi o mare parte din omenamiit nostri kaalicesk postyri dinadins nymai pentrx a'mi face kibernisealb. Bigit mbrnab introdys de fanarionii mi suriqinut in gradya cea mai kovrnitor mi de ynxi dela kariit atbntb indrentarea moradyaui nybaik.

QUATE-VA QUESTIUNI.

« Ce limb kb vorbesky Romynii in zioa de astyxi?

Kare limb ar' fi vorbit in differente epoqe?

Kare limb ax vorbit in timniit strbmxyrii dor din Italia in Dacia?

Ka ce fel sb fi fost limba Dacilor?

Aqeste snt niqe qestivni ce se pot deslegb mai matematicepe kb ne vom resti in anit d'yntrxi ai Italiei antice, mi treknd ky Traian in aqeste provinqii, ne vom kovori din epoqb in epoqb pinb in ziddele noastre.

Popolya Italiei antice mai nainte de a inqene skriitorii Lacilyay a'mi forma limba, firepe dypb cea eadlenikb, din kare qerya dor ponylar era yn dialekt dorikb, mai nainte zikb de a se da fiinqa aqestei limbe a Birqialior mi Qyeronialor, aqestei limbe ce o nymin astyxi latina, firepe kb popolya Italiei intreyi imi avea limba sa'x mai bine glasa, idioma, kinqa s'xb de vorbire, inkvat fbgb indoialb, kapabil ynxb a agrib ideile kyroskyte mi resnndite pinb atynchi intre dbrnii. Aqea limb rystikb mi inkvatb, de mi ky oare-kare pefaqere ce a trevut sb syfere din sekol in sekol, din impredqyare in impredqyare, aqea limb zikb, n'a pxyt aat fel de kb a se pbrtrb in tre popoa, ky toatb kyatya ce ar fi pxyt dyb o prea mikb parte din qetyeni. Asemenea pbrstreazb limba sa'x cea nqpinb qumele glasei primitive toate popoqele pinb in zioe de astyxi. Avzb qine-va litteraqii mi qetyeniit franqezi mi avzb mi pe popoa din differente provinqii aalle Franqiei; avzb litteraqii qermani mi avzb mi popolya laborator dela yn kanb pinb la aatya aa Qermaniei intreyi. E mare differinqa dela limba dyi Goethe pinb la glasa Samilor mi aator popoqre, de mi din aqedleani elemente. O asemenea prononqie de differinqb ar' fi pxyt fbgb indoialb sta mi intre limba dyi Birqialit mi a popolyaui roman, de mi ambale se vbd din aqedleani adement.

Qnd Romaniit ax inqenyt a face kolonii in Spania, Galdia, mi Dacia, aqelae derioane de soldaqii

фигуре кѹ нѣ се компунса де Овидіѹ, Віргіліѹ, Цицероні мѹ Тачіці, чи маї мѹат дин вѹлгѹ саѹ глаота романѹ. Прѹн ѹмаре кѹнд Романіѹ венігѹ Ін Дачіа, венігѹ чеї маї мѹаці кѹ дѹмба ачѹеа а популѹи каре сербісе де матеріе аѹторіаѹ а формѹ дѹмба чѹа скрісѹ, Інокмаї ка матеріа ѹнѹї statyar че Імѹі varѹѹ Ін формѹ ідеалѹа сѹѹ.

Віне акѹм о адѹѹ чѹстївне preparatorie мѹ ачѹеаста да еспосїціале че вгем а фачѹе. Оаре деціоанеле колонісате Ін Дачіа тоатѹ фост'аѹ едде дин Інтѹмїааре дин ѹна мѹ ачѹеамѹ провінціѹ а Італіѹ саѹ рекѹтате дин дїфферїне пѹгїї. Вені'а адїкѹ кѹ едде ѹн сїнгѹр діалект ад Італіѹ саѹ се концентрагѹ маї мѹате діалекте адде нордѹлѹї, мїезїї зідалѹї, мѹ мїжлокулѹї Італіѹ? Апої іагѹ ачѹесте деціоане тоате мѹ дїфферїне аместекатѹс'аѹ да ѹн сїнгѹр док саѹ се Імпѹгїгѹ мѹ се Інтїнерѹ ѹтеле Ін пѹгїїде че де зічѹем астрѹзі Молдавіа, Басарабіа мѹ Бѹковїна; адтеле Ін пѹгїїде пѹмїте астрѹзі Ардеал, Унгаріѹ; адтеле Ін пѹмѹпѹтѹа герїї Ромѹнеції, адтеле Ін Банат, мѹ адтеле маї Ін ѹгѹмѹ Ін Македонїа? Нѹ є, мѹ се чаре, нїменї каре сѹ зікѹ кѹ ачѹелле деціоане remasserѹ тоате да ѹн док мѹ се аместекатѹѹ.

Ачі се vede ѹна дин карседе прїмітїве мѹ прїнчїпале пентѹ че ачѹесте попоаре нїнѹ Ін зїоа де астрѹзі Імѹі аѹ ідіома дог мѹ кїнѹа дог де проѹнѹціѹ. (везї префаца да Параддєлізмѹ).

Дѹпѹ ачѹесте preparatorїї чѹстївнї сѹ пѹнем кѹ тоѹа да ѹн док ад тїѹлѹѹ ідіомѹѹ саѹ діалектѹѹ Італіѹ ачѹе се репрезентѹ кѹ лїтѹера R. зічѹем дар кѹ аѹторїї Романїѹ н'аѹ пѹтѹт сѹ'мѹї формѹзе дѹмба лїтѹерагѹ де кѹт дин елемеңтеле че аѹ афлат Ін R. Сѹ зічѹем іагѹ кѹ ачѹеа че аѹ адаѹс аѹторїї спре кулѹѹа елемеңѹлѹї R, атѹт Ін матеріѹ кѹт мѹ Ін формѹ, есте ачѹеа парте че фѹчѹеа дѹмба понолѹї роман а де-венї дѹмбѹ латїнѹ, мѹ ачѹеа елемеңт Іа vom пѹмї L.

Акѹм дарѹ дѹмба латїнѹ, formatѹ дин елемеңѹлѹа роман мѹ дин чѹеа латїн, о vom репрезентѹа прїн лїтѹереде RL.

Roma фѹкѹндѹсе таре мѹ домнїтоаре, се ѹїѹ кѹ мѹ Ін а Інтїнс армателе трїѹмфѹтоаре мѹ колонїале Ін Галліа, Спанїа мѹ нїнѹ Ін океанѹа Атлантикѹ, кѹм мѹ Ін тоатѹ Дачіа. Прѹтѹтїденї Ін докѹгїде ачѹестеа колонїї, ка чѹеа маї mare парте дин вѹлгѹ, фїреңе че венігѹ кѹ ѹеггѹа дог популар саѹ кѹ дѹмба Інкѹлатѹ R. Ін Галліа ѹпсѹ, афѹларѹ дѹмба саѹ глаосса галлікѹ, Ін Спанїа не чѹеа спанїкѹ... мѹ Ін Дачіа не чѹеа дачїкѹ. Кѹ с'а фѹкѹт оаре-кара аместїкѹ дин амбе елемеңтеле, Ін фїе-каре ѹеарѹ, нѹ поате фї нїчї о індївалѹ.

Елемеңѹлѹа галлік Іа vom пѹмї g, не чѹеа спанїк s,.. не чѹеа дачїк d, прїн ѹмаре дѹмба романѹ че се борбіа Ін Галліа. Спанїа,... Дачіа, о vom репрезентѹа прїн Rg, Rs,... Rd, мѹ дїфферїнга Інтре R, RL, Rg, Rs... мѹ Rd нѹ мѹтеа фї адта де кѹт чѹеа

че ар' фї пѹтѹт фї Інтре L, g, s... мѹ d. Кѹ кѹт ва фї фост маї mare саѹ мїкѹ дїфферїнга Інтре елемеңтеле стрїне де елемеңѹлѹа R, кѹ атѹт аѹѹтѹеа чѹеа R, Rg, Rs,... Rd сѹ фїѹ маї мѹат саѹ маї пѹцїн егалѹ Інтре сїне. Інсѹ сѹ ѹїѹ че елемеңѹлѹа R, ка домнїтор прѹтѹтїденї, фѹчѹеа прѹтѹтїденї сѹ се ресїмѹѹ маї мѹат, мѹ де ачѹеа нїнѹ маї Ін ѹгѹмѹ дѹмба популарѹ а Італіѹ, егѹа маї tot ѹна кѹ дѹмба Галліѹ, Спанїѹ... (маї нainte де кулѹѹа дог) мѹ кѹ а Дачїѹ (маї нainte де Імпресѹрагѹа еї де атѹтеа адте елемеңтеле стрїне) прѹтѹтїденї Ін ачѹесте ѹеггї дѹмба вѹлгѹлѹї се зічѹеа дѹмбѹ романѹ саѹ романѹѹ (де ѹнде дѹларѹ пѹмеле де романѹе мѹ скріерїде пайне де мїпѹнї че се скріа Ін дѹмба понолѹлѹї, ка да пої Аде-санерїа).

Сѹ венїм да Дачіа: Ін прїмїї тїмнї дѹпѹ дескалікѹтоаре, Ромѹнїї фїреңе че н'аѹ борсїт де кѹт дѹмба Rd. Маї не ѹгѹмѹ, мѹ маї Інокѹа афѹндѹсе Ромѹнїї Ін варїї комѹрче маї мѹат саѹ маї пѹцїн fatale кѹ фѹлѹгїмѹ де попоаре прѹекѹм маї Інокѹа кѹ Славі, Унѹгїтї, Тѹрѹї, ѹерманї мѹ Грѹчї; сѹфферїнд Дачіа атѹтеа мѹ атѹтеа Імпресѹѹгїї мѹ префачерї, сѹфферѹ прїн ѹмаре мѹ дѹмба докѹторїаѹ еї, дѹмба Rd атѹтеа мѹ атѹтеа аместекѹгїї. Се пѹнем не елемеңѹлѹа слаав, s, не чѹеа ѹнѹгїт, u, не чѹеа тѹрк, t, не чѹеа ѹерман, g, мѹ не чѹеа грѹк, g'.

А фост дар ѹн тїмнѹ кѹнд дѹмба романѹ се борбіа кулат R, апої Rd, апої: Rds, апої: Rdsu' апої: Rdsut, апої: Rdsutg мѹ Rgdsutgg'... каре фѹ дѹмба саѹ ѹеггѹа саѹ маї віне глаосса понолѹлѹї Романѹ не да Інченѹѹа ачѹестѹї секоа нїнѹ да аѹлѹа 1820.

Сѹ пѹшїм акѹм деда чѹелде кѹноскуте кѹтре чѹелде некѹноскуте. Дѹмба грѹчѹескѹ есте кѹноскутѹ мѹ прїн ѹмаре ам пѹтеа адеѹе мѹ скѹдеа дин еспрессїа: Rdsutgg' не елемеңтеле грѹк g' мѹ пѹтем зічѹе: Rdstugg' - g' = Rdsutg, дин каре скѹзѹнд не елемеңѹлѹа Іаг кѹноскут герман g, авем: Rdsxtg — g = Rdsut, дин каре скѹзѹнд де елемеңѹлѹа кѹноскут тѹрк t, авем: Rdsut — t = Rdsu, дин каре Іаг скѹзѹнд елемеңѹлѹа кѹноскут ѹнѹгїт u. зічѹем: Rdsu — u = Rds, апої скѹзѹнд мѹ не елемеңѹлѹа кѹноскут слаав s, спѹнем: Rds — s = Rd. Інсѹ елемеңѹлѹа R Іаг се поате кѹпоашѹе, мѹ скѹзѹнд дин Rd не R, авем Rd — R = d, каре фїреңе треѹе сѹ фїѹ дачїкѹ.

Сѹ борбім маї п'а пѹте, с'апплекѹм формѹла не есемпле: сѹ скоатем адїкѹ дин ѹеггѹа че борбім елемеңѹлѹа грѹчѹеск пѹѹѹ атѹт Ін матеріѹ саѹ борбе прѹекѹм: еѹгенїс, параксел, пайрофарїѹ, сїнтрофїѹ, провдїмѹ, анафорѹ мѹ адтеле, кѹт мѹ Ін формѹ саѹ фїпале кѹм Ін, Іс: пайрїсїс, катакрїсїс; Ін Ісеск: формалїсеск, пѹваїкагїсеск, пѹнтагїсеск... Сѹ скоатем асеменеа мѹ пѹцїнеле борбе ѹерманѹ саѹ немѹѹеції че се Інтродѹссерѹ саѹ кѹ контакѹлѹа че авѹгѹм прїн вѹчїнѹтате, саѹ кѹ Інфлѹїнга че а траѹїт сѹ ѹмеѹе дїнокѹѹо де Карнаці, прѹекѹм сѹнд борбеле:

Шнуг, Striafeſi, Xosentrarъ; ... съ skoatem vorbele kynoskute tygcheſi perekym: amanet, kilaſiſir, dyſhman, odaie; aaliſhberſh, bymbamir zabet, voia... kym ſhi fi-palada in dik: mytdalik, kalabalik; in ſhiſ, ſhiſ: arabaſiſiſ, ſimiſiſiſ, boſanſiſiſ, kaſnakſiſ, ...; съ skoatem iarъ materia saſ vorbele kynoskute tygche: kie-zanſ, eleeſheſi, viſiſiſiſ, oraſh, kym ſhi forma saſ fi-palada, aſh, yſh, ſhyt: pyſhkanſ, dſkſtyſh, prieteſhyt; съ skoam iarъ atyt materia ſlavonъ, perekym: ſlavъ, dſh, vorat, ſialъ, ſlavozenie... kyt ſhi forma in eſnik, oſnik, ornik, anie, enie, kym: kybiteſnik, vodnik, ſtatornik, danie, vedenie... Tot che ne maſi remъne akym ny e de kyt vorbele romane che se aſlъ ſhi in latinitate, ſhi aſtede che ny ſynt niſi romane, niſi ſlave, niſi tygche, niſi tygche, niſi ſermane, niſi greche nyoe, adikъ chele kare ar trevyi съ fie da-che; ne remъne adikъ *Rd* intr'o kantitate maſi reſtrîn-ſъ ſhi intr'o formъ perekъt a pſtyt s'o modiſiche impre-ſhytſiſe de 17 ſekodſi. Inſъ, aſimba latinъ saſ romanъ fiind kynoskuty, se poate kynoaſhe ſhi aſleſhe elementa *R* din eſpreſia *Rd*, perekym ſynt vorbele: om myiere, frate, ſygor, ſnyſe, karne, ... voſ, o-ſie, kanъ, kſine, ... soare, dſh, ſteale, eargъ, ſdoare, ſar, ... ſhynъ, pſine, aſh, binъ, ... veſt-ſhnt, kſmanъ, ſhygъtoare, kſadſynſi, ... kaſъ, ky-ſte, poartъ, ſekyſe, kſadare, fokъ, ſhym, kſmin, четate, oaste, arnъ, dſhntъ, pache ш. а. ч. ш. а. ч. Prin ymare, ſkſznd din remъſhiſa *Rd* niſhe aſse-ſhene vorbe ky zehide de miſi, ne maſi remъn niſhe vorbe intr'yn nyſhyt foarte mſhyſhnt che ny se aſlъ in niſi yna din aſimbele ſys arъtate. Aſemenea vorbe ſynt ka chele ymъtoare: ſarikъ, teleargъ, pſdyſe, dikſyſiſiſ, ſed de ſed, frikъ, dſhym, gſmadъ ш. а. ч. Sarika inſъ ſhi galga se vede niſh in zioa de aſtyzi veſtſhntſya ſybt kare ſynt repreſentati Daviſi inſyeny-ſhanti inaintea dſy Traian. Ky kare din vorbele aſim-ſedor kynoskute se aſeamъnъ aſeaſt vorbъ, ſarikъ? Nikſiſi ny aſlъm de kyt in aſimba eſleſnikъ antikſi-ſimъ ſhi inkſyatъ tykъ, in aſel ſerг neſaſt prin ka-re se eſhriſmъ Orſeiſi, ſhi maſi aſoi Omeriſi, Pindariſi ſhi Saſfo. Aſi aſlъm vorba *σιονρα* (*ſiſyrika ſarika*). Aſi aſlъm *γραμμας γραμματος γραμμαδα* (gſmadъ) *λικορις λικοριδος* (*dikſyſiſiſ*) *τηληγη* (*teleargъ*), *φύλα φυλων* (*fel de ſed*), vorba radikalъ *δῆρα* che inſemneazъ demъ-rie, keresteâ; maſi aſlъm in Omer eſpreſſia *δοξιος ἴππος* (*kaladya de demn*): prin ymare *παιδοφριον* inſemneazъ tot ſelъ de demn (*pſdyſe*); kyt nentſy dſhym ſhi frikъ, nyſmaſi e niſi o indoaſlъ ky vine de-ſa *δρμος* ſhi *φριση* Prin ymare ſelъ aſesta de vorbe che ny ſynt niſi latine, niſi ſlavone, niſi ty-gche, niſi tygche ſhi ne kare de perdyſſerъ ſhi inſyſhi Greſii kontinoranſi dſy Platon ſhi Demostene, se vſd kyrat de element Pedasъ.

(Urmcazъ).

V A R I E T A T I.

Bineſaſcherſi.

In Franſia ſynt:

12,349. Spitalyſi, ky yn venit annſal de 52 mil-lioane franſi, ſpre aſtyora a 155,000 de ſkſpſtatiſi. 6,375. Kaſe de bineſaſcherſi, ky yn venit de 12 mil-lioane, ſpre aſtyora a 696,000 individiſi.

42. Kaſe de impyymtare (*monts-de-piété*) ky 350 millioane kapital, karele se impyymъt ky inoteche de 5 millioane ſelъrite artikode.

127,500. Konii orſanſi maſi ſhos de 12 anni la vſrſtъ, nentſy kare keſtyſhe Statya 10 millioane ne annſi.

12. Stabiamente ſpeſiale nentſy ſmintiſi, ſh 22 idem miſkte, a kſroga keſtyſalъ annſalъ se ykъ la 5 millioane, ſhi in kare ſynt traktaſiſi aſproaſe de 12,050 individiſi.

Che departe e nin' la Franſia!

Che maſi voratъ minъ de aſt din dſyme se aſflъ kyar in oraſhъ Kaſalo, in Meksik. Proprietarya a-ſheſei mine, D. Iriarte, ny vrea s'o eſploate, nentſy ky ny va ſhi, ziche-eſl, kym ſъ intrevynſheze nemъſy-ratya venit che ea iar prodſyche. Ea eſte foarte vorat ſhiſhi ſokoteſhe vorъdia a fi in maſi vſhъ ſikyranſie in pſmint.

F A B U L A.

Цеганъ ſhi Peſkarya.

Un цеган ла тыгъ se dſſe

Peſhe vſnd aſhi tygſy.

Шалагъndyſhi yn kran mare,

Гъгъ aatъ черchetare,

Serios ne dok se pſſe

La koadъ a'la mirosi:

Peſkarya d'astъ vedere,

Rъbdarea de tot perzъnd

Zisse rizъnd:

— Om chſdat ka tine, vere,

N'am maſi vſzъt de kъnd ſynt

Pe ast pſmint,

Niſi aſhъ minte neroadъ,

Sъ mirosiſi peſhiſi la koadъ!

De e proaſhnt de vrei s'aſli, miroaſe'la la kap, kreſhine. Ky eſl deſa kap se'mnyte, ſhi o ſhie mſkag chine.

— Desure kap, zisse цеганъ,

Niſi maſi eſte de vorbit;

Kъſi o ſhiſ, o ſhiſ ſermanъ,

Kъ de myat i s'a'mnydit.

Bream se vſz inkaſi la koadъ, daka eſte perekym ſhyn! Ky ſъ poate, din tſhſdare ſъ remъſie чева vſh.

K. B — SKUL.